

Andelsjordbruk finns i hela världen

De är representerade i ett internationellt nätverk, Urgenci, under principen "Lokalt och solidariskt samarbete mellan producenter och konsumenter."

Teikei, Japan

Reciproco, Portugal

Solidarische Landwirtschaft, Tyskland

Community Supported Agriculture (CSA), USA

Agriculture soutenue par la communauté (ASC), Kanada

Association pour le maintien de l'agriculture paysanne (AMAP), Frankrike

Asociația pentru Susținerea Agriculturii Țărănești (ASAT), Rumänien

Gruppi di Acquisto Solidale (GAS) och Orti Solidali, Italien

Grupa solidarne razmjene (GSR), Kroatien

Съпричастно земеделие, Bulgarien

Andelslandbruk, Norge

I Sverige finns:

Dahls trädgårdar: www.facebook.com/dahlstradgard

Under Tallarna: www.facebook.com/UnderTallarna

Ramsjö Gård: www.ramsjogard.net

Stackvallen: www.stackvallen.se

Bastefall: www.bastefallarn.se

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Andelsjordbruk i Göteborg

För att stärka lokal matproduktion!

Länsstyrelsen och Mistra Urban Futures projekt, Grön Produktion samverkar runt frågan om Andelsjordbruk i Göteborgsområdet. Syftet är att stärka de ekonomiska förutsättningarna för lokal matproduktion.

Grunden i Community Supported Agriculture (CSA) som det kallas internationellt är ett direktavtal mellan konsument och producent.

Den stora vinsten är att producenten säkrar sin avsättning och får ett bättre pris för sina produkter då mellanledet med grossister och handlare försvinner. Samtidigt säkrar konsumenten sin tillgång till närproducerade ekologiska grönsaker under en hel säsong och betalar i många fall ett lägre pris än vid köp i affären. Andra mervärden med CSA är positiv spårbarhet, delaktighet, kunskap och sociala kontakter.

Foto Ramsjö gård

Hur organiseras ett andelsjordbruk?

Det finns flera sätt att organisera andelsjordbruk. Vilken form man väljer beror på producentens ekonomiska och tidsmässiga förutsättningar, samt konsumenternas engagemang och möjlighet att delta i produktionen.

Ett konsumentdrivet andelsjordbruk består vanligtvis av en konsumentgrupp som tillsammans äger en bit mark eller en gård. Antingen hjälps alla delägare åt med odlingen eller så tecknas avtal med en bonde som sköter produktionen av det som konsumenterna beslutat att odla. I Sverige är producentdrivna andelsjordbruk vanligast, de kan fungera så här:

Kunder

Basen är en fast kundkrets som åtar sig att köpa en viss del av årets produktion och som även kan ge synpunkter på produkter och hjälpa till att planera säsongen.

Produktion

Producenten ansvarar för drift och planering. Eventuella arbetsdagar eller andra arbetsinsatser för konsumenterna kan regleras i avtalet och kan då vara del av betalningen. Grönsaker levereras vanligtvis i korgar eller lådor varje vecka och utbudet varierar under säsongen. För köttlådor eller del i slaktdjur kan en tydlig slaktplan vara ett underlag för att förboka leveranserna så att köttet går åt.

Avtal & Betalning

I huvudsak tecknas ett avtal med hela konsumentgruppen, om konsumenten är exempelvis en krögare kan specialavtal förekomma. I avtalet är det viktigt att bestämma kostnader, antalet leveranser, betalningssätt samt vilken mängd som är rimlig till vilket pris.

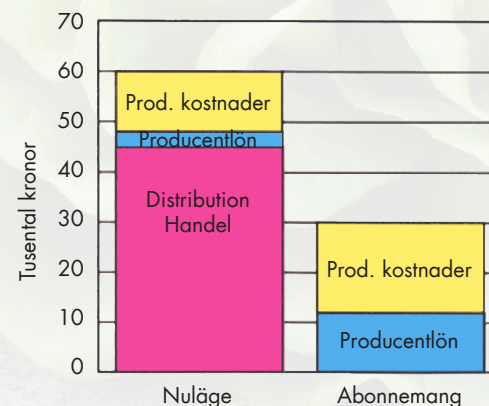
Kunden måste vara medveten om att det förekommer variationer mellan år i avkastning och kvalitet. Även distributionsfrågor och eventuella leveransplatser bör avtalas. Vanligtvis sker betalningen i förväg. Ett sätt att undvika stora klumpsummor är att ha en medlems- eller bokningsavgift som betalas i början av säsongen. Andelarna kan sedan betalas löpande eller vid ett avtalat sista datum.

Distribution

Distributionen kan lösas genom ett visst antal avtalade avlämningsplatser i staden där konsumenten tar emot produkterna varje vecka under säsongen. Vid andelsjordbruk i mindre skala och med mycket lokal avsättning kan ett rullande schema där andelsägare åker ut och hämtar skörden vara ett alternativ. På en del CSA-gårdar skördar konsumenterna själva det de vill ha, varje eller varannan vecka. Om animalieprodukter ska levereras behöver kyltransporter lösas.

Organisation

Producenten är huvudansvarig för odling och planering. Till sin hjälp kan producenten ha en mindre kärngrupp inom en större konsumentgrupp för att lösa problem eller använda som bollplank. För att utveckla delaktigheten hålls större kundmöten minst en gång om året, under vinterhalvåret. Här bjuds alla medlemmar in och tillåts ha synpunkter på exempelvis utbud, mängd, pris och leveranser. Vissa gårdar anordnar även skördefesten och utbildningar.

Prisskillnad för 4 pers i butik jämfört med vid andelsodling. Folke Günther, forskare i Systemekologi.